ސިއްޙީ ވުޒާރާ
މާލެ،
ދިވެހިރާއްޖެ.

ނަންބަރު:MOH-QA/SOP/25/73-5

ތާރީޚު: 04 މޭ 2025

ރާއްޖެ އެތެރެވާ އަދި ރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅޭ ބިދޭސީންގެ މެޑިކަލް ހެދުމުގެ އުސޫލު

1- ތައާރަފު:

މި އުސޫލަކީ ރާއްޖެ އެތެރެވާ އަދި ރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅޭ ބިދޭސީންގެ މެޑިކަލް ހެދުމަށްޓަކައި ސިއްޙީ ޚިދުމަތް ދޭ ތަންތަން ހުއްދަ ދިނުމަށް ބޭނުން ކުރާ އުސޫލެވެ.

މި އުސޫލުގެ މަޤްޞަދަކީ ރާއްޖޭގައި ގައިނުގަނޑުން ނާރާ ބަލިތަކާއި، ގައިން ގައިން އަރާ އެކިއެކި ބަލިތައް ކޮންޓްރޯލް ކުރުމަށާއި ތައާރަފުވާން ނުދިނުމަށް އަދި ފެތުރެން ނުދިނުމަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތްތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، ޕަބްލިކް ހެލްތު ފަރާތުން ރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅުމަށް އުޅޭ އެންމެހައި ބިދޭސީންނަށް ސިއްޙަތާ ގުޅޭގޮތުން ދެވޭނެ އިސްތިސްނާއެއް ބައެއްކަން ކަނޑައަޅާ ފަރުވާކުރުމެވެ.

ބިދޭސީ މަސައްކަތްތެރިން އެތެރެކުރުމުގައި ކަށަވަރުކުރަންޖެހޭ ޗެކަޕް ޓެސްޓްތަކެއް މި އުސޫލުގައި ހިމެނިފައި ނުވާނެއެވެ. މިފަދަ ޗެކަޕްތަކާއި އަދި ޗެކަޕްތަކުގައި ހުރި މިންގަނޑުތައް ކަނޑައެޅިގެން އެފަރާތަކުން ތަޢާރަފުކޮށް ކަށަވަރުކުރަންވީ.

ރާއްޖެ އެތެރެވާ އަދި ރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅޭ ބިދޭސީންގެ މެޑިކަލް ހެދުމުގައި އަމަލު ސިއްޙީ ޚިދުމަތާއި ކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ގޮތާ ޕްރޮސީޖަރ އެޕްލިކޭޝަން ބަލައިގަތުމުގެ އުސޫލު ނަންބަރު (OTHR)452-CPREV/452/2024/1 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލާ ކަނޑައެޅިގެން ސިއްޙީ ޚިދުމަތް ދިނުމަށް ހުއްދަ ލިބެންޖެހޭނެއެވެ.

ހުރިހާ ޕްރޮސީޖަރތަކެއް އެޕްލިކޭޝަނުގެ އުސޫލު އެނެކްސް 1 ގައި ހިމެނިފައިވާނެއެވެ. އަދި ރާއްޖޭ ފައިލްކުރާ އެންމެހައި ގުޅުންހުރި ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ އޮޑިޓް އުސޫލުގައި ހިމެނިފައިވާނެއެވެ. އަދި ރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅޭ ބިދޭސީންގެ މެޑިކަލް އެޕްލިކޭޝަން ފޯމު އެނެކްސް 2 އެވަނީއެވެ.

2- ރާއްޖެ އެތެރެވާ އަދި ރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅޭ ބިދޭސީންގެ މެޑިކަލް ހެދުމަށްކަމަށް ހުއްދައަށް އެދުން

2.1 - ދިވެހިރާއްޖެ އެތެރެވާ އަދި ރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅޭ ބިދޭސީންނަށް މެޑިކަލް ހެދުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރާނީ ސިއްޙީ ޚިދުމަތް ދޭ ތަނެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށް ހުއްދަ ލިބިފައިވާ މިންގަނޑު ފުރިހަމަ ތަންތަނަށެވެ.

2.1.1 - ސިއްޙީ ޚިދުމަތް ދޭތަނުގެ ގޮތުގައި މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށް ލައިސަންސް ދޫކޮށްފައިވާ ތަނެއް ކަމުގައި ވުން.

2.1.2 - ވޯޓުވިރިއަ ހަމަސްތުރުވަރުގެ ތެރޭގައި އޮތަރުކުން ދިޔައިމާ މެޑިކަލްއާލާއި ގުޅޭގޮތުން މި މިނިސްޓްރީއަށް މައްސަލަތައް ހުށަހެޅި މެޑިކަލް ހުދުމުގެ ޚިދުމަތް ހުއްޓުވާލައި ވާ ތަނެއްކަމުގައި ނުވުން.

2.1.3 - މި އުސޫލުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފެންވަރަށް ހުރި ސިއްޙީ ޚިދުމަތް ތަނެއް ކަމުގައި ވުން.

2.1.4 - ސިއްޙީ ޚިދުމަތް ތަކަކުން ދޫކުރާ މެޑިކަލްތަކަށް ބޭނުމާވާ، މާލެފިޔަވައި މެޑިކަލް އެންމެ ގާތްގޮތް ކައުންސިލް ގައި ރަޖިސްޓްރީވެ ޕްރެކްޓިސިންގ ލައިސަންސް ލިބިފައިވާ އިންޗާޖަކު މެޑިސިން ޑޮކްޓަރ، ޖެނެރަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރ، އިންޓަރނަލް މެޑިސިން، ނުވަތަ އެނަސްތީޝިއޮލޮޖީ ސްޕެޝަލިސްޓް އެކަކު ހުރުން.

2.1.5 - އަދި މިފަރާތަކީ މެޑިކަލް ހުދުމަތް ހުއްދަދީފައިވާ، ސިއްޙީ ޚިދުމަތްތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާ ކުރުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުން ހުއްދަ ހޯދާ، އެމަރޖެންސީކޭސްތަކުން ހަދާ މެޑިކަލް އަށް ބޭނުމާވެ، މެޑިކަލްއާއި ގުޅޭގޮތުން ދިމާވާ މަސައްކަތްތަކުގައި ޖަވާބުދާރީ ވާން ފަރާތެއް ކަމުގައިވުން.

3- ޚާއްޞަ އެޑްމިޝަނާ އަދި ޙާލަތުގައި ދިރުމަށް ބޭނުންވާ މެޑިކަލް ހުދުމަތް ހުއްދަދޭ ތަންތަނުގެ ކްރައިޓީރިއާ

މެޑިކަލް ހުދުމަތް ހުއްދަދީފައިވާ ސިއްޙީ ޚިދުމަތް ތަންތަނުގައި ތިރީގައިވާ ކަންތައްތައް ފުރިހަމަވާން ޖެހެއެވެ.

3.1 - ރިސެޕްޝަން

3.1.1 - ހުދުމަތް ހޯދާ ފަރާތްތަކުގެ މައުލޫމާތު ފުރިހަމަކޮށް ބެލެހެއްޓޭނެ ނިޒާމެއް ގާއިމުކޮށް ރިސެޕްޝަނިސްޓުން އެކަމަށް އަހުލުވެރި ކޮށްފައިވުން.

3.1.2 - މައުލޫމާތު ދިރާސާކުރުމާއި ފުރިހަމަ ކޮށްދިނުމަށް އިންތިޒާމް ހަމަޖެއްސިފައިވުން.

3.1.3 – ހުދުމަތް ހޯދަން އަންނަ މީހުންގެ އަދަދަށް ބަލައި އެކަށީގެންވާ ވަރަށް ރިސެޕްޝަނިސްޓުން ތިބުން.

3.2 - ވެއިޓިންގ އޭރިއާ

3.2.1 - ހުދުމަތް ހޯދަން އަންނަ މީހުންގެ އަދަދަށް ބަލައި އެކަށީގެންވާ ވަރަށް އިށީނދެ ތިބެވޭނެ އިންތިޒާމް ހަމަޖެހިފައި ހުރުން.

3.2.2 - ހުދުމަތް ހޯދާ ފަރާތްތަކަށް ފަސޭހަވާނެ ގޮތަކަށް ކާއި ތަރުލީޓުން ހުދުމަތް ދޫނުން ނިޒާމެއް ތަނުގައި ގާއިމް ކޮށްފައިވުން.

3.3 - ކޮންސަލްޓޭޝަން ރޫމް

3.3.1 - ސިއްޙީ ހުދުމަތް ތަންތަން ހިންގުމާއި ބެހޭގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންގަނޑާ އެއްގޮތަށް 2 (ދޭއް) ކޮންސަލްޓޭޝަން ރޫމް މަދުވެގެން ހުރުން.

3.4 – ފާމަސީ

3.4.1 – މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުން ކަނޑައަޅާ ސްޓޭންޑަރޑްޓްރީޓްމަންޓާއި (ނޭޝަނަލް ކްލިނިކަލް ފާމަސީ ސްޓޭންޑަރޑް) އެއްގޮތަށް ފާމަސީއެއް ހުރުމާއި އަދި އެމަރޖެންސީ ހާލަތްތަކުގައި ބޭނުންވާ ބޭސްތައް މި އުސޫލުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބޭސްތަކުގެ ގޮތުން އިންތިޒާމު ހުރުން.

3.5 - އެކްސްރޭ ފެސިލިޓީ

3.5.1 - މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުން ކަނޑައަޅާ ސްޓޭންޑަރޑްތަކާއި އެއްގޮތަށް އެކްސްރޭ ނެގޭނެ ކޮޓަރިއެއް ހުރުން އަދި ސީއާރު ސިސްޓަމް އާއި އެކު 100mA އަދި 60-65kv ރޭންޖްގެ އެކްސްރޭ މެޝިނެއް އިންސްޓޯލްކޮށް ބޭނުންކުރެވޭ ފެންވަރުގައި ހުރުން.

4- ވަސީލަތްތައް

4.1 - ލެބޯޓަރީ ޓެސްޓްތައް ހެދުމަށް ބޭނުން ކުރަންވާނީ WHO ޕްރީ ކޮލިފައިޑް ޓެސްޓް ކިޓްތަކެވެ.

4.2 - VDRL ޓެސްޓް ކިޓްތަކާއި WHO ޕްރީކޮލިފައިޑް ޓެސްޓްކިޓް ތަކަކަށް ނުވާނަމަ މިނިސްޓްރީން ގަބޫލުކުރާ ތަނަކުން ވެލިޑޭޓް ކޮށްފައިވާ ޓެސްޓް ކިޓް ތަކަކަށް ވާންވާނެއެވެ. އަދި ހިމޯގްލޯބިންގެ ޓެސްޓްތައް ހަދަންވާނީ މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ ސްޓޭންޑަރޑްތަކާއި އެއްގޮތަށް ކެލިބްރޭޓް ކޮށްފައިވާ ހިމޯގްލޯބިން އެނަލައިޒަރ އިންނެވެ. ލެބޯޓަރީ ޓެސްޓްތަކުގެ ކޮލިޓީ ކޮންޓްރޯލް ކުރުމަށް ކުރަންޖެހޭ އެންމެހާ ކަންތައްތައް ނޭޝަނަލް ކްލިނިކަލް ލެބޯޓަރީ ސްޓޭންޑަރޑް ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ބަލަހައްޓަން ވާނެއެވެ.

4.3 - ލިމިޓެޑް ފެސިލިޓީސް ގެ ޓެސްޓް ކިޓްތަކާއި WHO ޕްރީކޮލިފައިޑް ޓެސްޓްކިޓް ނުވަތަ ހެލްތު ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީން ގަބޫލުކުރާ ކިޓަކަށް ވާންވާނެއެވެ.

4.4 - ޑިޖިޓަލް ހެދުމަށް ނަގާ އެކްސްރޭތަކާއި ފިލްމްތައް 2 (ދެ) އަހަރު ވަންދެން ބެހެއްޓުމާއި، މިނިސްޓްރީން ބޭނުންވެއްޖެ ހާލަތެއްގައި ފިލްމްތަކާއި އަދި އެކްސްރޭތައް ބެލުން އިންސްޕެކްޓަރުން ހަމަޖެއްސާފައިވުން.

5- ބަލިތައް ކޮންޓްރޯލް ކުރުން

5.1 - ޑިޖިޓަލްގައި ހަދަން ތާރީޚުން ގައިޑްލައިން ބަލިތަކާއި، ހެލްތު ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީއިން ކަނޑައަޅާފައިވާ ލިސްޓްގައިވާ ބަލިތަކެވެ.

5.2 - އިތުރު ޓެސްޓްތަކާ މިހާރުގެ ޑިޖިޓަލް ހެދުމަން، އާސާރަކީ ފިޒިކަލީ ހާޒިރުވުމުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅުމަށް ބޭނުންވާ ޓެސްޓްތަކެވެ.

5.3 - މަސައްކަތް ކުރަން ގެންނަ މިހާ، މަސައްކަތް ކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ގޮތުން އިތުރު ޓެސްޓްތައް ހެދުމަށް މިއުސޫލު މަނާއެއް ނުކުރެއެވެ.

5.3 - މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތު ނުވަތަ ހެލްތު ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީއަށް އެވަގުތެއްގެ ހާލަތައް ރިއާއަތްކޮށް ޓެސްޓްތަކަށް އުނިއިތުރު ގެންނެވިދާނެއެވެ.

5.4 - މަސައްކަތް ކުރަން އަންނަ ބިދޭސީއަކު، ގައިންގަނޑު އަދި ބައްޔަކާއި ގުޅިގެން ރާއްޖޭގައި މަސައްކަތް ކުރުމަށް "އަންފިޓް" ކަމަށް ކަނޑައަޅާނީ ހެލްތު ޕްރޮޓެކްޝަން އޭޖެންސީންނެވެ.

6- ރާއްޖެ އެތެރެވާ އަދި ދިރިއުޅޭ ބިދޭސީންގެ މެޑިކަލް ކުރުމަށް ހުއްދަދީފައިވާ މަރުކަޒުތައް

6.1 - ސިއްޙީ ހިދުމަތްދޭތަންތަނުން މެޑިކަލް ކުރުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރަނީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުގެ ކޮލިޓީ އެޝުއަރަންސް އެންޑް ރެގިއުލޭޝަން ޑިވިޜަން (ކިއު.އޭ.އާރ.ޑީ) އިންނެވެ.

6.2 - މެޑިކަލް ކުރުމަށް ހުއްދަދީފައިވާ ސިއްޙީ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނުގެ ލިސްޓް އާންމު ކުރެވިފައި ވާނެއެވެ.

6.3 - މި ލިސްޓަށް އަންނަ އުނި އިތުރު 48 ގަޑިއިރު ތެރޭގައި އާންމުކޮށް އަދި ކަމާ ގުޅުންހުރި އެންމެހާ މުއައްސަސާތަކާއި ހިއްސާ ކުރަންވާނެއެވެ.

7- ރާއްޖެ އެތެރެވާ އަދި ދިރިއުޅޭ ބިދޭސީންގެ މެޑިކަލް ކުރުމުގައި ކޮންމެހެން ހަދަން ޖެހޭ ޓެސްޓްތަކާއި ބަލަން ޖެހޭ ކަންކަން

7.1- މެޑިކަލްގައި ހަދަން ލެބޯރެޓަރީ ޓެސްޓްތައް

7.1.1 – ހިމޯގްލޮބިން

7.1.2 – ޓޯޓަލް ވައިޓް ސެލް ކައުންޓް

7.1.3 – ޔޫރިން އެނަލިސިސް

7.1.4 – ވީ.ޑީ.އާރ.އެލް

7.1.5 – ހެޕަޓައިޓިސް ބީ ސްކްރީނިންގ

7.1.6 – ހެޕަޓައިޓިސް ސީ ސްކްރީނިންގ

7.1.7 – އެޗް.އައި.ވީ. ސްކްރީނިންގ

7.1.8 - ލިމްފެޓިކް ފައިލޭރިއޭސިސް ސްކްރީނިންގ (ހަމަ އެކަނި ލިމްފެޓިކް ފައިލޭރިއާސިސް އެންޑެމިކް ޤައުމު ތަކުން އަންނަ ފަރާތްތަކަށް)

7.1.9 – ޗެސްޓް އެކްސްރޭ

7.2 - މެޑިކަލްގައި ހަދަން ލެބޯރެޓަރީ އެހެނިހެން އެގްޒަމިނޭޝަންތައް

7.2.1 – ބަލިމީހާގެ މެޑިކަލް ހިސްޓްރީ

7.2.2 – ބަލިމީހާގެ ޖެނެރަލް ފިޒިކަލް އެގްޒަމިނޭޝަން

7.2.3 – ލެޕްރަސީ އަށް ފިޒިކަލް އެގްޒަމިނޭޝަން ހެދުން

7.2.4 – ލިމްފެޓިކް ފައިލޭރިއާސިސް އަށް ފިޒިކަލް އެގްޒަމިނޭޝަން ހެދުން

-7.3 މީގެއިތުރުން ވަކިމީހަކު މަސައްކަތްކުރާ ދާއިރާއެއްގެ ސަޕޯޓުން އިތުރު ޖުސްޓިފައި ހަދަންޖެހޭނަމަ އެޖެސްޓިވައް ހުށަހަޅަން މިއުސޫލުން މަސައްކަތް ނުކުރެއެވެ.

8 - ރާއްޖެ އެތެރެވާ އަދި ދިރިއުޅޭ ބިދޭސީންގެ މެޑިކަލް އާއި ޑިޕެން ބޯޑިދުން

8.1 - މެޑިކަލް ހުށަހެޅި ޑިޕެން ގައިޑްލައިން އަދާ ބަލިތަކަށް ބޯޑިދޭން ފަރާތްތަކަށް ބޯޑު ދޭނީ ހެލްތު ޕްރޮޓެކްޝަން އޭޖެންސީ އިން ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާއި އެއްގޮތަށެވެ.

8.2 - ލިމިޓެޑް ފައިޓްރީޓްމެންޓް އަށް ޕްރެސްކްރިޕްޝަން ފަރާތްތަކަށް ބޯޑިދުމަކީ މެޑިކަލް ހަދާ މަރުކަޒުތަކުގެ ޒިންމާއެކެވެ.

8.3 - މެޑިކަލް ހުށަހެޅި ޑިޕެން ގައިޑަންސް ކަރުދާސް އެހެނިހެން ބަލިތަކަށް ބޯޑު ކަރުދާހި އިތުރުފަރުވާއަށް ތަފާ ދިނުމަކީ މެޑިކަލް ހަދާ މަރުކަޒުގެ ޒިންމާއެކެވެ.

9 - ރާއްޖެ އެތެރެވާ އަދި ދިރިއުޅޭ ބިދޭސީންގެ މެޑިކަލް ހެދުމުގައި ބޭނުންކުރާ "މައިގްރަންޓް ހެލްތު އެސެސްމަންޓް ފޯމު"

9.1 - މެޑިކަލް ހެދުމަށް ބޭނުންކުރަންޖެހޭ ފޯމު މިއުސޫލުގެ އެނެކްސް 2 ގައިވާ ހިމަނާފައެވެ.

9.2 - މި ފޯމު ފުރިހަމަ ކުރުމުގައި އެކި މަރުހަލާތަކުގައި ބޭސްފަރުމާ ހޯދާފަރާތްތަކާއި ވެރިފައި ކުރާ ފަރާތްތަކުގެ މައުލޫމާތާއި ސޮއި ހިމަނަންވާނެއެވެ.

-10 ރާއްޖެ އެތެރެވާ އަދި ދިރިއުޅޭ ބިދޭސީންގެ މެޑިކަލް ހެދުމުގައި ބައިވެރިވާ ހެލްތުކެއަރ ޕްރޮފެޝަނަލުންގެ މިންގަނޑު

10.1 - އެ ތަންއެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ ސިޓިޒަން ހެލްތުކެއަރ ޕްރޮފެޝަނަލުންގެ ތެރެއިން މެޑިކަލް ހެދުމުގައި އަމަލީ ގޮތުން ބައިވެރިވާ އެންމެހާ ހެލްތުކެއަރ ޕްރޮފެޝަނަލުންގެ މައުލޫމާތު މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުގެ ކިއު.އާރު.އެސް.އީ އަށް ފޮނުވައިގެން ވަކިން ރަޖިސްޓްރީ ކުރަންވާނެއެވެ.

-10.2 ޖެނެރަލް ނުވަތަ މެޑިކަލް ޕްރެކްޓިޝަނަރ

10.2.1 - އެމް.ބީ.ބީ.އެސް ނުވަތަ އެއާއި އެއްފެންވަރުގެ ސަނަދެއް ހާސިލްކޮށް ލައިސަންސް ލިބިފައިވާ ފަރާތެއް ކަމުގައިވުން.

10.2.2 - އެމިހަކު މަސައްކަތްކުރާ ތަނެއްގައި 1 (އެކެއް) އަހަރު ނުވަތަ އެއްވުރެން މަސައްކަތް ކޮށްފައިވާ ތަޖުރިބާ "ގްރެ ސްޓޭންޑިންގ" ސެޓްފިކެޓް ހުރުން. އަދި 1 (އެކެއް) އަހަރު ވޯކްއިވާނަމަ މޮނިޓަރިންގ މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލްގެ ގުޑް ސްޓޭންޑިންގ ސެޓްފިކެޓް ހުރުން.

10.2.3 - މެޑިކަލް ކައުންސިލްގައި ރަޖިސްޓަރީ އެއްވެސް މައްސަލައެއްގައި ހިފެހި މީހެއް ކަމުގައި ނުވުން.

10.2.4 - މޮނިޓަރިންގ މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލް އިން ޖިނާއީ އަމަލެއްގައި މީހެއް ކަމުގައި ނުވުން.

-10.3 ލެބް ޓެކްނޮލޮޖިސްޓުން

10.3.1 - މޮނިޓަރިންގ އެލައިޑް ހެލްތު ކައުންސިލްގައި ރަޖިސްޓަރީވެ އަދި ލައިސަންސް ކުރިމަތިލާ ފަރާތެއް ކަމުގައިވުން.

10.3.2 - އުޖީރަކު މަސައްކަތްކުރާ ތަނެއްގައި 1 (އެކެއް) އަހަރު ނުވާނަމަ އެންމެފަހުން މަސައްކަތް ކޮށްފައިވާ ތަނަކުން "ގުޑް ސްޓޭންޑިންގ" ސެޓްފިކެޓް ހޯދުން. އަދި 1 (އެކެއް) އަހަރުވެފައިވާނަމަ މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތު ކައުންސިލުން ދޫކުރާ "ގުޑްސްޓޭންޑިންގ ސެޓްފިކެޓް" ހޯދުން.

10.3.3 - އެލައިޑް ހެލްތު ކައުންސިލްގައި ހިނގަމުންދާ އެއްވެސް މައްސަލައެއްގައި ހިމެނޭ މީހެއް ކަމުގައި ނުވުން.

10.3.4 - މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތު ކައުންސިލްއިން ފިޔަވަޅު އަޅާފައިވާ މީހެއް ކަމުގައި ނުވުން.

10.4- ރޭޑިއޮގްރާފަރުން

10.4.1 - މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތު ކައުންސިލްގައި ރަޖިސްޓްރީވެ އަދި ލައިސަންސް ލިބިފައިވާ ފަރާތެއް ކަމުގައިވުކަމުގައިވުން.

10.4.2 - އުޖީރަކު މަސައްކަތްކުރާ ތަނެއްގައި 1 (އެކެއް) އަހަރު ނުވާނަމަ އެންމެފަހުން މަސައްކަތް ކޮށްފައިވާ ތަނަކުން "ގުޑް ސްޓޭންޑިންގ" ސެޓްފިކެޓް ހޯދުން. އަދި 1 (އެކެއް) އަހަރު ވެފައިވާނަމަ މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތު ކައުންސިލުން ދޫކުރާ "ގުޑްސްޓޭންޑިންގ ސެޓްފިކެޓް" ހޯދުން.

10.4.3 - އެލައިޑް ހެލްތު ކައުންސިލްގައި ހިނގަމުންދާ އެއްވެސް މައްސަލައެއްގައި ހިމެނޭ މީހެއް ކަމުގައި ނުވުން.

10.4.4- މޯލްޑިވްސް އެލައިޑް ހެލްތު ކައުންސިލް އިން ފިޔަވަޅު އަޅާފައިވާ މީހެއް ކަމުގައި ނުވުން.

10.5- ސްޕީޗްތެރަޕިސްޓް

10.5.1 - ގުޅުންހުރި ދާއިރާއަކުން ސްޕީޗްތެރަޕިސްޓް ސަނަދެއް ހާސިލްކޮށް ލައިސަންސް ލިބިފައިވާ ފަރާތެއް ކަމުގައިވުން.

10.5.2 - އުޖީރަކު މަސައްކަތްކުރާ ތަނެއްގައި 1 (އެކެއް) އަހަރު ނުވާނަމަ އެންމެފަހުން މަސައްކަތް ކޮށްފައިވާ ތަނަކުން "ގުޑް ސްޓޭންޑިންގ" ސެޓްފިކެޓް ހޯދުން.

10.5.3 - މެޑިކަލް ކައުންސިލްގައި ހިނގަމުންދާ އެއްވެސް މައްސަލައެއްގައި ހިމެނޭ މީހެއް ކަމުގައި ނުވުން.

10.5.4 - މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލް އިން ފިޔަވަޅު އަޅާފައިވާ މީހެއް ކަމުގައި ނުވުން.

10.6- ޓޭ ނަގާ ފަރާތްތައް

10.6.1 - އުޖީރައްގެ ފަންނާއި ގުޅޭ ކައުންސިލްއެއްގައި ރަޖިސްޓްރީވެ ލައިސަންސް ލިބިފައިވުން.

10.6.2 - އުޖީރަކު މަސައްކަތްކުރާ ތަނެއްގައި 1 (އެކެއް) އަހަރު ނުވާނަމަ އެންމެފަހުން މަސައްކަތް ކޮށްފައިވާ ތަނަކުން "ގުޑް ސްޓޭންޑިންގ" ސެޓްފިކެޓް ހޯދުން. އަދި 1 (އެކެއް) އަހަރު ވެފައިވާނަމަ މޯލްޑިވްސް މެޑިކަލް އެންޑް ޑެންޓަލް ކައުންސިލްގެ ގުޑްސްޓޭންޑިންގ ސެޓްފިކެޓް ހޯދުން.

10.6.3 - އުޖީރައްގެ ފަންނާއި ގުޅޭ ކައުންސިލްގައި ހިނގަމުންދާ އެއްވެސް މައްސަލައެއްގައި ހިމެނޭ މީހެއް ކަމުގައި ނުވުން.

10.6.4 - އުޖީރައްގެ ފަންނާއި ގުޅޭ ކައުންސިލްއަކުން ފިޔަވަޅު އަޅާފައިވާ މީހެއް ކަމުގައި ނުވުން.

10.7- ރިސެޕްޝަނިސްޓުން

10.7.1 - އިނގިރޭސި ބަހުން ރަނގަޅަށް މުޢާމަލާތު ކުރަން އެނގޭ ފަރާތެއް ކަމުގައި ވުން.

10.8- ތަން ހިންގުމާ ހަވާލުވެ ހުރި ފަރާތް

10.8.1 - ތަން ހިންގުމާ ހަވާލުވެ ހުރި ފަރާތަކީ، ސިއްޙީ ޚިދުމަތްދޭ މަރުކަޒު ހިންގުމާ ހަވާލުވެ ހުރިކަމަށް މި މިނިސްޓްރީގައި ރަސްމީކޮށް އަންގާފައިވާ ފަރާތެވެ.

11- އިތުރު ފަރާތްތަކުގެ ޒިންމާތައް

11.1- ތަން ހިންގާ ފަރާތް

11.1.1 - މެޑިކަލް ހެދުމުގެ ޤަވާއިދާއި އުސޫލާއި ޕްރޮސީޖަރތަކަށް މުވައްޒަފުން އަހުލުވެރި ކުރުވުމަށް ތަމްރީން ކުރުން.

11.1.2 - ސިއްޙީ ހިދުމަތްދޭ ތަންތަނުގައި ބޭނުން ކުރާ ޕްރޮސީޖަރތައް ލިޔެ މުވައްޒަފުން އަހުލުވެރި ކުރުވުމަށް ތަމްރީން ކުރުން.

11.1.3 - ބަލިމީހާގެ މައުލޫމާތުތައް ސިއްރު ހިފެހެއްޓުމުގެ ބޭނުންތެރިކަމާ ބެހޭގޮތުން ނިޒާމެއް ޤާއިމްކޮށް ސިއްރު ހިފެހެއްޓުމަށް ތަމްރީން ކުރުން (އެއްވެސް ހާލަތެއްގައި ބަލި މީހާ ޕްރައިވަސީ ވީ ބަޔަކާއި ކުރެއިކަން އެމްޕްލޯއީސް ނަމަ ނުވަތަ އާޢިލާއަށް އަންގައިގެން ނުވާނެއެވެ.)

11.1.4 - މެޑިކަލް ހެދުމުގެ އިތުރު މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގައި ޝާމިލު (މަސައްކަތު ހެދުން) ނުހެދުމަށްޓަކައި މެޑިކަލް ހެދުމުގެ ނިޒާމު ފަރުމާ ކުރުން.

11.2- ރިސެޕްޝަނިސްޓް

11.2.1 - މެޑިކަލް ހެދުމަށް އަންނަ ފަރާތަކީ ކޮބައިކަން ކަށަވަރު ކުރުމުގެ ގޮތުން މެޑިކަލް ހެދުމަށްދާކަން އިތުރުން ދީ ކާޑު މީހާގެ އައިޑެންޓިފިކޭޝަން ޑޮކިއުމަންޓް އާއި މެޑިކަލްގެ ޗެކް ލިސްޓް އެއްގޮތްވޭތޯ އެއްކޮށް ބަލައި އައިޑެންޓިފިކޭޝަން ސްލިޕް ގެ މައުލޫމާތު ބަލަހައްޓައި ކަށަވަރުކުރުން. އަދި މެޑިކަލްކުރާ މެޑިކަލް އާއި ގުޅޭ އިތުރު މައުލޫމާތު އެފަރާތްތަކަށް ދިނުން.

11.3- ލެބް ޓެކްނޮލޮޖިސްޓް

11.3.1 - މެޑިކަލްގައި ހެދޭ ޓެސްޓްތައް ހެދުމަށްޓަކައި ބޭނުންކުރާ ޓެސްޓް ކިޓްތަކާއި އިކުއިޕްމަންޓްގެ ކޮލިޓީ ރަނގަޅު ފަރާތްތަކުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ނިޝާނަކަށް ކަލިބްރޭޓް ކޮށްފައިވާ ސްޓޭންޑަރޑް އާއި އެއްގޮތަށް ޓެސްޓް ހެދުން.

11.4- ލޭ ނަރުސާ ފަރާތްތައް

11.4.1 - މެޑިކަލްގައި ހެދޭ ޓެސްޓްތައް ހެދުމަށްޓަކައި ބޭނުންކުރާ ޓެސްޓް ކިޓްތަކާއި އިކުއިޕްމަންޓްގެ ކޮލިޓީ ރަނގަޅު ފަރާތްތަކުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ނިޝާނަކަށް ކަލިބްރޭޓް ކޮށްފައިވާ ސްޓޭންޑަރޑް އާއި އެއްގޮތަށް ސާމްޕަލްތައް ބެލެހެއްޓުން.

11.5- އެކްސްރޭ ޓެކްނީޝަން

11.5.1 - މެޑިކަލް ހެދުމަށް އަންނަ ފަރާތުގެ އައިޑެންޓިފިކޭޝަން ޑޮކިއުމަންޓް ބަލާ ރަނގަޅު ފަރާތްކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްފަހު، ސްޓޭންޑަރޑްތަކާއި އެއްގޮތަށް އެކްސްރޭތައް ކުރުމާއި އެކްސްރޭތައް ބެލެހެއްޓުން.

11.6- މެޑިކަލް އޮފިސަރ

11.6.1 - މެޑިކަލް ހެދުމަށް އަންނަ ފަރާތުގެ އައިޑެންޓިފިކޭޝަން ޑޮކިއުމަންޓް ބަލާ ރަނގަޅު ފަރާތްކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްފަހު މެޑިކަލް އޮފިސަރގެ ސްކޯޕް އޮފް ޕްރެކްޓިސް އާއި މެޑިކަލް ހެދުމުގެ އުސޫލުތަކާއި އެއްގޮތަށް މެޑިކަލް ހެދުމުގެ ކަންތައްތަކުގައި ބަލަންޖެހޭ ގޮތުން މެޑިކަލް ހެދުން ފަރާތް ބެލެހެއްޓުމާއި މެޑިކަލް ރިޕޯޓް ބެލެހެއްޓުން.

11.7- ރޭޑިއޮގްރާފަރ / ރޭޑިއޮލޮޖިސްޓް

11.7.1 - މެޑިކަލް ހެދުމަށް ނަގާފައިވާ އެކްސްރޭ ގައިވާ މައުލޫމާތު ތަކާއި މެޑިކަލް ހެދުމަށް ފަރާތުގެ މައުލޫމާތުތަކާ ކަށަވަރު ކުރުމަށްފަހު އެކްސްރޭ ރިޕޯޓް ކުރުން.

11.8- މައިގްރޭންޓް މެޑިކަލް ރިޕޯޓުގައި ހިމަނާ ސްޕެސިފިކޭޝަން ޗެކްލިސްޓުން

11.8.1 - މެޑިކަލް ހަދާފަރާތުގެ މަޢުލޫމާތުތަކާއި ކަނޑައަޅާ ކުރުމުގައި ބޭނުންކުރާ ސްޕެސިފިކޭޝަން ފޯމް ރިޕޯޓް އަދި މެޑިކަލް އޮފިސަރ ގެ ރިޕޯޓުތަކުގެ ފޮނުވާ ބަލާ މެޑިކަލް ފޯމް އެޕްރޫވް ކުރުން. މިގޮތުން މެޑިކަލް ފޯމް އެޕްރޫވް ކުރަންވާނީ ފޯމުގައި ސޮއިކުރުން ޖެހޭ އެންމެހާ ފަރާތްތަކުން ސޮއި ކުރުމަށް ފަހުގައެވެ.

11.8.2 - މިހާރު އައްވަސް ބައްޔަކަށް ޕޮޒިޓިވް ވެއްޖެނަމަ ހަމަޖެހިފައި އޮސްޓްރޭން ވަސްވަގެން އެނގޭ އަވަހަށް އަންނަ ރަސްމީ ދުވަހު ހުށަހަޅާ ޕޮޒިޓިވް ކޭސްތަކުން އެޖެންސީއަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލުތަކާ މަތިން އެ އެޖެންސީއަށް އެންގުމަށް ކަނޑައަޅާ ކުރަންޖެހޭނެއެވެ.

11.8.3 - މެޑިކަލް ރިޕޯޓުގެ އެންމެހާ ޕްރޮސެސްއަށް ޖެހޭ ވަންދެނެއް އިންސާނަށް މެޑިސިން ޗެކްލިސްޓް، ޖެންޑަރ ޕްރޮފައިލް ޝަކުވާ، އިންޓަރނެޝަނަލް، އަދި އެހެން ސްޓޭންޑަރޑް ސްޓެޓިސްޓިކްސް އެވެ.

12- ކޮލިޓީ ކޮންޓްރޯލް

12.1 - މެޑިކަލް ރިޕޯޓުގައި އެ ހުށަހަޅާފައިވާ މަޢުލޫމާތު އަމަލީ ކުރާނެ ގޮތުގެ ސްޓޭންޑަރޑް އެސް.އޯ.ޕީ އެއްކޮށް އާއްމުކުރެވޭނެ މިނިސްޓްރީ އަށް ހުށަހަޅަން ވާނެއެވެ. އަދި މި އެސް.އޯ.ޕީއަށް މެޑިކަލް ރިޕޯޓުގައި ބައިވެރިވާ އެންމެހާ ފަރާތްތަކުން އަހުލުވެރިވެވޭނެ ތަމްރީން ދޭން ވާނެއެވެ.

12.2 - މެޑިކަލް ރިޕޯޓުގެ އެންމެހާ ކަންތައްތައް ބެލުމަށް ޖެނެރަލް ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން 11.8 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސްޕެސިފިކޭޝަން ޗެކްލިސްޓްތަކުގެ ތަރުތީބުން މަދުވެގެން 1 (އެކެއް) ސްޕެސިފިކޭޝަން ޗެކްލިސްޓް ސުޕަރވައިޒަރު ތަކުގައި ހުންނަން ވާނެއެވެ.

12.3 - މެޑިކަލް ރިޕޯޓުތަކުގެ 10% ސްޕެސިފިކޭޝަން ޗެކްލިސްޓް ބޭނުންކޮށްގެން ބަލާ، އޮޑިޓުކުރުމުގެ ރިޕޯޓް އެޗް.ޕީ.އޭ.އަށް ބޭނުންވާއިރު ހުށަހަޅާގޮތަށް ބެލެހެއްޓުން ބޭއްވެން ޖެހޭނެއެވެ.

12.4 - އޮޑިޓްތަކުގެ މަދުވެގެން 2 އަހަރުދުވަހުގެ ރެކޯޑްތަކެއް ބަލަހައްޓަން ޖެހޭނެއެވެ.

12.5 - ލެބޮރެޓަރީ ހިދުމަތް ބޭނުންކުރާ ލެބޮރެޓަރީ WHO ގައިޑްލައިންއާ އެއްގޮތަށް ލެބޮރެޓަރީ ސްޓޭންޑަރޑް ލެބޮރެޓަރީ ކަނޑައަޅާ ވާންވާނެއެވެ. އެގޮތުން އެ ލެބޮރެޓަރީ ސްޓޭންޑަރޑް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުން ބަލައިގަނެފައިވާ ކޮލިޓީ ކޮންޓްރޯލް ލެބޮރެޓަރީ ތަކަށް ވާން ޖެހޭނެއެވެ. އަދި މި ލެބޮރެޓަރީތަކުގެ އެކްސްޓަރނަލް އަދި އިންޓަރނަލް ކޮލިޓީ ކޮންޓްރޯލް ހުރި ލެބް ރިޕޯޓު ހުށަހަޅަން ވާނެއެވެ.

12.6 - މެޑިކަލް ރިޕޯޓުގައި ހިމެނޭ ޑޮކްޓަރ ބައިވެރިވާ ފަރާތްތަކުގެ މަދުވެގެން އަހަރަކު 01 (އެކެއް) ސީ.އެމް.އީ ކޯސް ބައިވާ ލިޔުންތައް ބަލަހައްޓަން ވާނެއެވެ. މި ސީ.އެމް.އީ ކޯހުގައި ޕްރޮފެޝަނަލް ކަންކަން ބަލައިގަތުމަށް މެޑިކަލް ރިޕޯޓުގައި ބައިވާ އެންމެހާ ފަރާތްތަކުން ހިއްސާ ކުރެވެން ޖެހޭނެއެވެ.

13- މިއުސޫލާއި ހިލާފުވާ ފަރާތްތަކާއި މެދު ފިޔަވަޅު އެޅުން

13.1 - މިއުސޫލާއި ހިލާފުވާ ފަރާތްތަކާއި މެދު ތިރީގައިވާ ގޮތަށް އަޅާނެއެވެ.

މައްސަލަ	އަޅާނެ ފިޔަވަޅު
އުސޫލާއި އެއްގޮތަށް ހުއްދަ ނުނަގާ ހެލްތު ޕްރޮފެޝަނަލުން ވައްތާ މަސައްކަތް ކުރުން	**ފުރަތަމަ ފިޔަވަޅު** 1 މަސް ދުވަހަށް މައިގަނޑު ޑިއުޓީ ހެދުން ހުއްޓުވުން **ދެވަނަ ފިޔަވަޅު** 3 މަސް ދުވަހަށް މައިގަނޑު ޑިއުޓީ ހެދުން ހުއްޓުވުން **ތިންވަނަ ފިޔަވަޅު** މައިގަނޑު ޑިއުޓީ ހުއްދަ ބާޠިލު ކުރުން
ޕްރޮސީޖަރާއި އެއްގޮތަށް މަސައްކަތް ނުކުރުން	**ފުރަތަމަ ފިޔަވަޅު** 1 މަސް ދުވަހަށް މައިގަނޑު ޑިއުޓީ ހެދުން ހުއްޓުވުން **ދެވަނަ ފިޔަވަޅު** 3 މަސް ދުވަހަށް މައިގަނޑު ޑިއުޓީ ހެދުން ހުއްޓުވުން **ތިންވަނަ ފިޔަވަޅު** މައިގަނޑު ޑިއުޓީ ހުއްދަ ބާޠިލު ކުރުން
ޑިއުޓީ ރިޕޯޓްކުރުމަށް ނުހާޒިރުވުން	**ފުރަތަމަ ފިޔަވަޅު** 1 މަސް ދުވަހަށް މައިގަނޑު ޑިއުޓީ ހެދުން ހުއްޓުވުން **ދެވަނަ ފިޔަވަޅު** 3 މަސް ދުވަހަށް މައިގަނޑު ޑިއުޓީ ހެދުން ހުއްޓުވުން **ތިންވަނަ ފިޔަވަޅު** މައިގަނޑު ޑިއުޓީ ހުއްދަ ބާޠިލު ކުރުން
މަސައްކަތާއި ހިލާފު ހެދުން (ޔުނިފޯމު ހެދުމުގައި މަސައްކަތު ހެދުން، މިސާލު އައިޑެންޓިފަޔަރ ކާޑުގައި މަސައްކަތު ހެދުން)	މިފަދަ ކަމެއް ފާހަގަ ކުރެވިއްޖެނަމަ ވަގުތުން ހުއްދަ ބާޠިލު ކުރުން
ޓެސްޓް ތަކުގެ ކޮޕީ ދަށްވުން (އުސޫލުގައިވާ ޓެސްޓް ރިޕޯޓް ނޫން ޓެސްޓް ރިޕޯޓް ބޭނުން ކުރުން، އިންޓަރނަލް ކޮޕީ ކޮންޓްރޯލް ނަކަލީ ޓެސްޓް ހެދުން،	**ފުރަތަމަ ފިޔަވަޅު** 1 މަސް ދުވަހަށް މައިގަނޑު ޑިއުޓީ ހެދުން ހުއްޓުވުން

އެކްސެޕްޝަންގެ ކޮލިޓީގެ ފެންވަރު (ދަރަޖަވެން)	ދެވަނަ ފިޔަވަޅު 3 މަސް ދުވަހަށް މައިގްރަންޓް މައިގްރަންޓް ހެދުން ހުއްޓުވުން ތިންވަނަ ފިޔަވަޅު މައިގްރަންޓް މައިގްރަންޓް ހުއްދަ ބާތިލް ކުރުން

13.2 - މަތީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކުގެ އިތުރުން ކަމެއް ފާހަގަ ކުރެވިއްޖެނަމަ ފުރަތަމަ ފިޔަވަޅެއްގެ ގޮތުގައި 1 މަސް ދުވަސް، ދެވަނަ ފިޔަވަޅެއްގެ ގޮތުގައި 3 މަސް ދުވަސް އަދި 3 ވަނަ ފިޔަވަޅެއްގެ ގޮތުގައި ހުއްދަ ބާތިލް ކުރެވޭނެއެވެ. މިކަން ނިންމާނީ ލައިސަންސިންގެ ކޮމިޓީއަށް ހުށަހަޅައިގެން ކޮމިޓީގައި މަޝްވަރާ ކުރުމަށްފަހުގައެވެ.

14- މައިގްރަންޓް ހެދުމުގެ ހުއްދަ ބާތިލް ކުރުން

14.1 - މައިގްރަންޓް ހެދުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރި، ރާއްޖޭގައި ދިރިއުޅޭ ބިދޭސީންގެ މައިގްރަންޓް ހެދުމަށް ހުއްދަ ލިބޭ ޝަރުތު ހަމަނުވާ ތަނެއް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުގެ ދަށުން މި އުސޫލުގައިވާ ކަންތައްތައް ހިލާފު ޖަރީމާ އެކުލަވާލެވި ދެވަރުގެ ސަބަބު ކުރެވުނުނަމައެވެ.

14.2 - ހުއްދަ ލިބިފައިވާ ފަރާތްތަކުން ޚާއްޞަގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ހިފެހެއްޓުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާއި ހިލާފުވެގެން މައްސަލައެއް ހުށަހެޅި ނުވަތަ މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުން ބަލާ ފާސް ކުރުމުގެ ތެރޭގައި އެފަދަ ކަމެއް ފާހަގަ ކުރެވި ސާބިތުވެއްޖެނަމަ މައިގްރަންޓް ހެދުމަށް މިމިނިސްޓްރީއާއި ދުރުގެ ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ކުރެވޭނެއެވެ.

14.3 - މިއުސޫލުގެ 13.2ގެ ދަށުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުން ކުރިއަށް ހިނގާ ފިޔަވަޅުތަކުގެ މައިގްރަންޓް ހެދުމުގެ ދިނުން ބަންދު ކޮށްފިނަމަ މައިގްރަންޓް މައިގްރަންޓް ހެދުމުގެ ދިނުމުގެ އެކުލަވާލާ އަލުން ހުއްދައަށް ނުދޭނެއެވެ.